

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЕКОНОМІКА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я (ФІНАНСОВИЙ
МЕНЕДЖМЕНТ ПРОГРАМ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я)**

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Шифр та назва спеціальності	229 Громадське здоров'я
Назва освітньо-професійної програми	Громадське здоров'я
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень
Кафедра	Управління охороною здоров'я
Статус навчальної дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	обов'язкова
Форма навчання	очна (денна), заочна

Викладач

Прізвище, ім'я, по батькові	Припуга Наталія Володимирівна
Посада	доцент кафедри управління охороною здоров'я
Науковий ступінь, вчене звання	кандидат економічних наук
Електронна адреса	pryputa@ukr.net
Телефон	0972182005
Посилання на профіль викладача	https://orcid.org/0009-0003-7334-9879
Консультації	понеділок

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни	<i>Предметом вивчення</i> навчальної дисципліни є теоретичні засади і практичні аспекти функціонування системи охорони здоров'я та управління фінансами в медичних установах і програмах громадського здоров'я. Вивчення цієї дисципліни сприяє формуванню комплексного розуміння економічних відносин та управління фінансовими ресурсами в галузі охорони здоров'я. Вона надає здобувачам необхідні знання та навички для роботи в галузі охорони здоров'я щодо фінансування програм охорони здоров'я та оцінки їх ефективності, розуміння бюджетування, фінансового планування, управління ресурсами. Дисципліна охоплює питання фінансування, планування бюджету та контролю витрат, а також оцінки економічної ефективності програм.						
Мета дисципліни	Полягає в тому, щоб надати здобувачам знання і навички для ефективного управління фінансовими ресурсами у галузі охорони здоров'я, а також щодо оцінки і забезпечення економічної ефективності програм громадського здоров'я, принципів та практики фінансового управління в охороні здоров'я, включаючи бюджетування, фінансове планування та контроль. Головною метою є підготовка кваліфікованих фахівців, які можуть ефективно управляти фінансами в сфері охорони здоров'я, оцінювати економічну ефективність програм та забезпечувати стійкість і розвиток системи охорони здоров'я. Здобувачі мають оволодіти знаннями про сучасні підходи до управління фінансовими аспектами в реальних умовах роботи в галузі охорони здоров'я, що дозволяє адаптуватися до сучасних умов і викликів, розуміння етичних і правових аспектів фінансового управління в охороні здоров'я для забезпечення прозорості та відповідальності у використанні фінансових ресурсів.						
Завдання дисципліни	Надання здобувачам системи знань щодо розуміння основних понять, категорій, законів та процесів в економіці охорони здоров'я, основних напрямів економічного забезпечення діяльності організацій у сфері охорони здоров'я; набуття практичних навичок використання економічних методів та методик під час планування, організації та оцінки діяльності закладів охорони здоров'я; вивчення методів оцінки економічної ефективності програм і проектів у сфері охорони здоров'я, включаючи аналіз витрат, що дозволяє визначити рентабельність і вплив програм; надання здобувачам практичних навичок щодо фінансування і управління програмами охорони здоров'я; розвиток навичок для оцінки ефективності і результативності програм громадського здоров'я, включаючи моніторинг їх виконання та впливу на здоров'я населення вивчення кращих практик та міжнародного досвіду фінансового менеджменту програм у галузі охорони здоров'я.						
Пререквізити	Навчальна дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як: «Організація охорони здоров'я», «Моніторинг та оцінка в системі громадського здоров'я».						
Постреквізити	Навчальна дисципліна є базою для вивчення таких дисциплін, як: «Промоція здоров'я. Соціально-економічні детермінанти здоров'я», «Інформатизація та комунікації в громадському здоров'ї. Інформаційний менеджмент».						
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 10%;">№ з/п</th> <th style="width: 90%;">Назва</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">Загальні компетентності</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">ЗК 1.</td> <td>Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</td> </tr> </tbody> </table>	№ з/п	Назва	Загальні компетентності		ЗК 1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
	№ з/п	Назва					
	Загальні компетентності						
ЗК 1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.						

ЗК 2.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 3.	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 4.	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК 5.	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК 6.	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
ЗК 7.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 8.	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
ЗК 10.	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
ЗК 11.	Здатність розробляти та управляти проектами.
ЗК 12.	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
Спеціальні (професійні) компетентності	
СК 1.	Здатність оцінювати, інтерпретувати, порівнювати та прогнозувати основні показники громадського здоров'я.
СК 2.	Здатність визначати пріоритети і проводити оцінку потреб сфер и громадського здоров'я у конкретній ситуації.
СК 3.	Здатність розробляти варіанти стратегій, політик та визначати окремі інтервенції, спрямовані на збереження та зміцнення здоров'я населення, та оцінювати їх ефективність.
СК 4.	Здатність аналізувати вплив різних детермінант на здоров'я населення та обґрунтовувати відповідні заходи з їх попередження.
СК 6.	Здатність аналізувати стратегії, політики та інтервенції в сфері громадського здоров'я та пропонувати заходи щодо підвищення ефективності використання наявних коштів.
СК 7.	Здатність створювати команду для діяльності у сфері громадського здоров'я і забезпечувати її ефективну роботу.
СК 8.	Здатність розробляти проекти надання послуг громадського здоров'я та профілактики (первинної, вторинної та третинної) захворювань, промоції здоров'я, та забезпечувати їх реалізацію.

Результати навчання

Програмні результати навчання	
ПР 01.	Оцінювати основні демографічні та епідеміологічні показники, значення і тенденції зміни основних детермінант, що чинять вплив на здоров'я у розрізі різних груп населення в Україні, Європейському регіоні та світі, застосовувати основні поняття та концепції епідеміології та статистики при плануванні, проведенні та інтерпретації результатів досліджень.
ПР 02.	Визначати пріоритети та оцінювати потреби сфери громадського здоров'я, пропонувати науково

	обґрунтовані заходи та розробляти відповідні висновки та стратегії, які спрямовані на покращення галузі охорони здоров'я.
ПР 03.	Організовувати заходи з нагляду за станом здоров'я населення з використанням міжсекторального підходу.
ПР 04.	Формулювати висновки, розробляти прогнози та проводити аналіз впливу детермінант на здоров'я населення (соціальні, економічні, індивідуальні, навколишнього середовища), визначати потреби різних груп населення щодо здоров'я, базуючись на інформації отриманій із систем епідеміологічного нагляду.
ПР 08.	Оцінювати вплив соціальних детермінант та основних індивідуальних детермінант здоров'я, розробляти відповідні заходи з метою збереження та зміцнення здоров'я населення.
ПР 09.	Розробляти заходи з профілактики (первинної, вторинної та третинної) захворювань та сприяти їх реалізації на практиці.
ПР 10.	Розробляти та впроваджувати стратегії, політики та окремі заходи у сфері промоції здоров'я, здійснювати ефективну комунікацію у сфері громадського здоров'я з використанням різних каналів та технік комунікації.
ПР 13.	Розробляти та впроваджувати, засновані на доказах стратегії, політики та інтервенції громадського здоров'я із залученням зацікавлених сторін на основі міжсекторального підходу.
ПР16.	Виконувати управлінські функції та організовувати надання якісних послуг у сфері громадського здоров'я.
ПР 18.	Критично оцінювати результати наукових досліджень та здійснювати пошук потрібної наукової інформації у сфері громадського здоров'я, аналізувати інформацію, здійснювати дослідження, формулювати за його результатами висновки та рекомендації щодо їх впровадження.
ПР 19.	Визначати та аргументувати перспективні напрями власної наукової роботи.
ПР 20.	Презентувати результати власних досліджень у формі доповідей, презентацій та наукових публікацій державною та англійською мовами.

Обсяг дисципліни Загальний обсяг дисципліни: 4 кредита ЄКТС (120 годин).
Для очної денної форми навчання: аудиторних 48 годин, самостійна робота 72 години.
Для заочної форми навчання: аудиторних 18 годин, самостійна робота 102 годин

Форма підсумкового контролю Іспит

Терміни викладання дисципліни Дисципліна викладається у 2 семестрі

Програма дисципліни

Назви тем

1. Основи економіки охорони здоров'я. Здоров'я населення як економічна та соціальна категорія.
2. Моделі фінансування системи охорони здоров'я.
3. Планування та прогнозування в галузі охорони здоров'я. Бізнес-планування в охороні здоров'я.
4. Маркетинг в охороні здоров'я.
5. Управління фінансовими ресурсами програм громадського здоров'я.
6. Фінансовий моніторинг і контроль програм громадського здоров'я.
7. Інструменти та технології ризик-менеджменту програм громадського здоров'я.
8. Стратегії оптимізації витрат і забезпечення фінансової стабільності програм громадського здоров'я.

Самостійна робота здобувача освіти

Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) є видом самостійної роботи здобувача навчального чи навчально-дослідницького характеру. Така робота здобувачів спрямована здебільшого на поглиблене вивчення дисципліни. Виконуючи її вони мають навчитися працювати з науковими публікаціями, методичною літературою, проводити пошук у мережі Інтернет, здійснювати теоретичне дослідження. Результатом такого дослідження може бути аналітичний звіт, реферат, презентація, усне повідомлення. Завдання може бути обране здобувачем як з власної ініціативи, так і на вимогу викладача.

Орієнтовний перелік тем ІНДЗ

1. Роль державного фінансування у забезпеченні доступності медичних послуг для вразливих груп населення.
2. Фінансування програм громадського здоров'я через міжнародні гранти та допомогу.
3. Управління фінансовими ризиками програм громадського здоров'я.
4. Моніторинг і контроль витрат у програмах громадського здоров'я.
5. Аналіз фінансової стійкості програм громадського здоров'я в умовах економічної нестабільності.
6. Порівняльний аналіз фінансових моделей програм громадського здоров'я в різних країнах.
7. Вплив цифрових технологій на фінансове управління програмами охорони здоров'я.
8. Методи стратегічного планування в галузі охорони здоров'я: оцінка стратегічного планування і його важливість для розвитку медичних установ.
9. Фінансове планування в медичних установах: розробка фінансового плану для медичної установи: основні етапи та інструменти.
10. Основи маркетингу в охороні здоров'я: концепції та стратегії: аналіз основних концепцій і стратегій маркетингу, що застосовуються в сфері охорони здоров'я.

Організація навчання

Навчальні технології та форми і засоби навчання

На лекціях чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага здобувачів на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; звертаються до зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем; заохочуються здобувачі до критичного сприймання нового матеріалу замість пасивного

	<p>конспектування; використовуються наочні матеріали, схеми, таблиці, моделі, графіки; використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, слайди тощо.</p> <p>На семінарських заняттях запроваджуються різні навчальні технології: розгорнута бесіда, обговорення проблем, дискусії; вирішення ситуаційних вправ; розв'язання проблемних питань; мозковий штурм; кейс-методи; презентації; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.</p> <p>Самостійну роботу здобувача викладач планує разом зі здобувачем, але виконує її здобувачем за завданнями та під методичним керівництвом і контролем викладача; зміст самостійної роботи за темами визначається робочою програмою навчальної дисципліни.</p>
<p>Методи навчання</p>	<p>Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція); ➤ наочні (презентація, демонстрування; опорних сигналів; опорних конспектів); ➤ практичні методи (вправи; практичні завдання; спостереження). <p>Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ метод проблемного викладу матеріалу; ➤ моделювання життєвих ситуацій; ➤ мозковий штурм; ➤ метод опори на життєвий досвід; ➤ навчальної дискусії. <p>Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ усного контролю; ➤ письмового контролю; ➤ самоконтролю та взаємоконтролю; ➤ рецензування відповідей.

Список рекомендованих джерел

Основна література:

1. Про систему громадського здоров'я: Закон України від 06.09.2022 № 2573-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2573-20#Text>
2. Вороненко Ю.В., Пащенко В.М. Бізнес–планування в охороні здоров'я. Навчально–методичний посібник. Київ : Генеза, 2016. - 334 с.
3. Економіка охорони здоров'я [Текст]: [Підручник]/ За заг. ред. д. мед. н., проф. Парія В. Д.; Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. – Житомир: , 2021. – 288 с.
4. Косовський В.В. Дослідження системи управління фінансовими ресурсами в закладах охорони здоров'я на прикладі Відділу охорони здоров'я та медичного забезпечення Тернопільської міської ради : дипломна робота магістра за спеціальністю «281 – Публічне управління та адміністрування»/ В.В. Косовський. – Тернопіль: ТНТУ, 2020. – 100 с.

Додаткова література:

5. Малярєнко Я. А., Пуліна Т.В. Маркетингові технології у сфері охорони здоров'я. URL: <https://snku.krok.edu.ua/vcheni-zapiski-universitetu-krok/article/view/353>
6. Ніколюк О.В., Родіна О.В., Керлан М.О. Підходи до управління фінансуванням закладів охорони здоров'я в Україні. URL: <https://reicst.com.ua/pmt/article/view/2023-9-05-01>
7. Розробка бізнес-планів в медичній сфері: структура та етапи. URL: <https://consult.law-med.com.ua/bloh/141-rozrobka-biznes-planiv-v-medichnij-sferi-struktura-ta-etapi.html>
8. Що таке управління здоров'ям у громаді? URL: <https://hromady.org/shho-take-upravlinnya-zdorovyam-u-gromadi/>

Загальна схема оцінювання

Оцінка ECTS	Оцінка у національній шкалі	Бали за ECTS	
		кількість балів	для галузі знань 22 Охорона здоров'я
A (відмінно)	5 (відмінно)	47 - 50	93-100
B (дуже добре)	4 (добре)	44 - 46	87-92
C (добре)		40 - 43	81-86
D (задовільно)	3 (задовільно)	35 - 39	70-80
E (достатньо)		30 - 34	60-69
FX (незадовільно) з можливістю повторного складання	2 (незадовільно)	18 - 29	35-59
F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням		1-17	1-34

Сума балів		Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Пояснення
100 балів	200 балів		залік/іспит	
90 - 100	170 – 200	A	зараховано/оцінка	відмінне виконання
82 - 89	155 – 169	B		вище середнього рівня
75 - 81	140 – 154	C		загалом хороша робота
68 - 74	125 – 139	D		непогано
61 - 67	111 – 124	E		виконання відповідає мінімальним критеріям
35 - 60	60 – 110	FX	не зараховано	необхідне перескладання
1 - 34	1 – 59	F		необхідне повторне вивчення дисципліни

Розмір шкали ЄКТС з навчальної дисципліни (освітнього компонента) для рівнів освіти дорівнює 100 балам, а мінімальна позитивна оцінка починається з 60 балів.

Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може набрати під час вивчення кожного модуля для галузі знань 22 Охорона здоров'я, становить 200, у тому числі за поточну навчальну діяльність 120 балів, за результатами підсумкового модульного контролю 80 балів (на підставі листа МОЗ № 0804-47/10395 від 15.04.2014).

Для занесення балів оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти у відомість обліку успішності та індивідуальний план здобувача вищої освіти використовується таблиця співвідношення між здобутими результатами успішності здобувача та ECTS оцінками.

Політика опанування дисципліни

Здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- 1) виконувати вимоги освітньої програми та досягати визначених для відповідного рівня вищої освіти результатів навчання:
 - не пропускати заняття без поважної причини та не запізнюватися;
 - брати активну участь в освітньому процесі, вести конспекти лекцій, практичних занять, готувати теоретичний та практичний матеріал, виконувати передбачені курсом вправи та тестові завдання;
 - здійснювати самостійну підготовку до занять згідно до затвердженого плану;
 - відпрацьовувати пропущені заняття (лекції, практичні, семінарські) у вигляді рефератів, презентацій інших видів робіт згідно з темою заняття під час консультацій викладача за розкладом кафедри не пізніше завершення семестру;
 - складати згідно з графіком поточний модульний контроль (ІНДЗ, контрольна робота) з дисципліни;
- 2) дотримуватись академічної доброчесності:
 - самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посылатись на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

За порушення академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація, списування, обман тощо) здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування із Університету.